

Meðan bíðað verður

Oddagrein

TAD var seint í farna árinum, at limur í bretska samráðingarnevndini gjørdi vart við, at bretar fóru at koma við einum nýggjum útspæli um markið fyrst í nýggja árinum. Vit skriva skjótt mars og enn er einki tilíkt útspæl komið.

MANGUR man hugsa, hvat býr aftanfyrri. Er hetta bara tilvild. Ella er talan um taktikk, um at meða feroyingar - ella vita bretar ikki hvørjum beini teir skulu standa á! Neyvan er tað hetta síðsta, tá hugsað verður um, hvussu durkdrivnir samráðingarmenn teir eru. Men treyðugt so, teir hava uttan iva nakrar trupulleikar at dragast við, nú tað ikki eydnaðist teimum at sannføra les, „lumpa“ feroyingar at góðtaka teirra mark, áðrenn oljuindnaðurin fór at trýsta á fyrri at fáa eina skjóta loysn.

VIT hava her í blaðnum endurgivið burtur úr eini røðu, sum bretska orkumálaráðharrin hevur hildið fyrri oljuindnaðinum. Í hesi røðu brúkar hann vendingina miðlinja í sambandi við samráðingarnar við feroyingar. Nakað, sum teir ikki hava gjørt áður. Tvørturímóti hava bretar tósáðsum vóru teir sum heild ímóti eini miðlinjuloytni. Hetta síðsta „útspælið“ kundi týtt uppá, at bretar hava broytt stöðu og nú eru tilreiðar at góðtaka eina veruliga miðlinju, sum liggur eina staðni í tí gráu leiðini og ikki langt inni á tí feroyska landgrunninum, soleiðis sum teir hava kravt áður.

AT teirra upprunaliga krav var burturvið og lítið sømiligt fyrri eina tjóð sum Bretland motu eini litlari grannatjóð hava vit gjørdi vart við fleiri ferðir áður. Og tað standa vit við. Vit mugu her halda okkum til orðini hjá fyrrverandi danska uttanríkisráðharrinum, sum fanst harðliga at bretum fyrri at hava sett fram heilt órimulig krav móti feroyingum. Tað er okkum framvegis ein gáta, hvi bretska stjórnin valdi at spæla so høgt spæl við at krevja markið heilt inn at klettinum. Var endamálið við tí kanska „bara“ at fáa helvtina av kravinum uppfyllt, so má sigast, at bretar hava spælt við óreiðiligum kortum, tí tað hevði sømt seg betur fyrri teir, at teir livdu upp til egnu orð um fair play. Og fair play móti feroyska grannanum hevði verið at hildið seg til eina miðlinju, sum er verandi fiskimark ella nakað sum líkast tí.

VIT krevja bert fair play av bretum í hesum álvarsmáli, sum jú er altavgerandi fyrri okkara framtíð. Vit tosa jú bæði um fisk og olju. Kunnu vit koma ásamt um, at miðlinjan skal vera útgangsstøðið fyrri einum marki - og vit ikki megna at áseta hesa miðlinju nú, so er kortini tað vunnin, at oljufelag sleppa út í Hvíta Sonuna. Bæði bretska og feroysku megin. Tá er eisini greitt, at feroyingar ikki longu mega hava ampa av umstríddum okjum á feroyska landgrunninum. Tað vil so aftur gera tað enn meira attraktívt fyrri oljufelagini.

SPURNINGURIN í lotuni er, hvat bretska stjórnin ynskir og hvat vinnan krevur av henni. Eftir úttalissini hjá Fraser orkumálaráðharran stendur tað pára greitt fyrri okkum, at stjórnin er vorðin trond og upp í ein krók av vinnuni, sum ikki vil bíða leingi afturat eftir eini loysn á marknatrætuni. Tá kann henda, at hon fer at hyggja seg um aðrastaðni at gera sínar ilögur. Og tað kann tá koma stóra bretska oljuindnaðinum aftur um brekku. Og tað ynskja hvørki idnaðurin ella stjórnin. Tí kann tað vera lagnunnar speisemi fyrri bretar, at júst teirra egni taktikkur um at draga málið út fyrri at gera feroyingar moyrar, sum nú er orsökini til, at tingini mugu avgreiddast í skundi. Sjálvandi kunnu vit taka feil.

KOMANDI vikurnar verða avgerandi fyrri marknatrætuna og harvið eisini fyrri Føroya framtíð. Bretar eiga útspælið. Vit bíða.

Sosialurin

Umbyggjið Ternuna

Vilhelm Johannesen, lögtingsmaður, hevur sett fram fyrispurning til Sámál Petur í Grund, landsstýrismann um siglingina um Leirvíksfjørð

Hvat ætlar landsstýrið at gera fyrri at bøta um ferðasambandið millum Klaksvík og Eysturoy?

1. Ætlar landsstýrið at bøta um atleiguviðurskiftini í Leirvík?

2. Ætlar landsstýrið at gera útvegir fyrri eini stórru ferju til hesa sigling?

3. Um svarni upp á spurning 1 og 2 eru játtandi, nær kunnu vit so rokna við, at nakað hendir á ókinum?

Viðmerkingar:

Við lögtingsmáli nr 11/90: Løg um umbygging av M/ Ternuni, reisti eg spurningin um siglingina um Leirvíksfjørð á tingi tann 30. august 1990, men orsakað av, at lögtingsval varð útskrivað fýr dagar eftir, kom málið ongatíð til viðgerðar á tingi ta ferðina.

Tá tað politiska arbeiðið kom altur á gongd aftan á lögtingsvalið í november 1990, gekk ikki long tíð, til herviliga búskaparkreppan kom undan kavi. Landskassin lekk rívsastor hall at dragast við, og hugsingur var ikki um annað enn at spara á øllum okjum, og serstakliga tá talan hevur verið um almennar ilögur. Í 1993 komu vit á bót, og síðani tá hevur gingið stóðugt framá. Landskassin hevur nú javnvægt, og útlit eru eisini fyri avlopi, og tí má tað haldist ráðiligt, at smærri almennar ilögur verða gjørdar, har tørvur er á slíkum.

Tað eru skjótt 17 ár hðin, síðan M/ Ternan varð sett í sigling millum Leirvík og Klaksvík. Ferjan er bygd á Tórshavnar Skipasmiðju og var liðug á sumri í 1980. Skipið, sum er 42 metrar langt, er soleiðis bygt, at tað kann verða longt við 12 til 14 metrum. Sum er tekur Ternan 36 vanligar bílar. Av hesum kunnu 10 fara upp á bilhyllarnar (hon hevur eina bilhyll í hvørjum bordi). Verður skipið longt við 12 til 14 metrum, kann tað taka einar 12 til 14 bílar alturat.

Alt bendir nú á, at Ternan er vorðin alt ov litil til tann flutningstørv, sum er um Leirvíksfjørð. Hendan støðan var longu kend í 1990. Í viðmerkingunum til lögtingsmálið, sum eg tá legði fram, var m.a. sagt: „Nú í summum er tað fleiri ferðir hent, at nógvir bílar hava staðið eftir. Hetta ger seg serliga galdandi hvønn friggjadag og byrjar longu fyrrarpárin av degnum. Serliga eru tað lastvognarnir, sum eru nóg stórir og nóg fleiri í tali nu enn fyrr.“ Við-

ari sýna viðmerkingarnar ta nógur tøl, sum eru hesi.

Ferðafólk	Bílar
1987 169.093	71.576
1988 201.630	71.055
1989 239.849	79.050

Eg havi tíverri eingi tøl fingið til vege enn, fyrri t.e. tey seinastu trý árin, men eg veit, at lutfallið millum vanligar bílar, øðrumegin og teir stóru bílarnar - stórar voruvagnar, lastvagnar og trailarabílar - hinumegin, framhaldandi er broytt, soleiðis at teir stóru bílarnir gerast alsamt stórir og stórir partur av tí samlaða bíltalinum. Fleiri orsøkir eru til hetta. T.d. tað, at uttanlandsskipið hjá strandlerðsluni ikki longur „ljigir“ á Klaksvík við sjálvandi okja talið av teinum stóru bílunum enn meira. Men onnur viðurskifti ávrika eisini talið av teinum stóru bílunum. M.a. brennistøin hjá IRE, flutningur av fiski, smolti, alifóðri o.s.fr.

Alt bendir á, at eitt ella annað eitur at verða gjørt nú beinanvegin. Undirritaði heldur at ein longd Ternna, sum siglir nakað meira enn siglt verður í lotuni, kann nógva tørvin um Leirvíksfjørð nógur ár fram í tíðina. Eisini er ein serlig ferðafólkalandgongd eitt gamalt ynski. Tá Ternan I varð sett í sigling um Leirvíksfjørð í 1970, hevði hon eina tilfika landgongd. Ein slík landgongd tryggar, at ferðafólk til gongu sleppa undan at anda bensinosa í seg og sleppa undan at verða vaskiklutar, tá tey skulu skottra seg í land eftir einum fullsettum dekki av bílum.

Trappurnar til bæði tey niðaru og ovaru ferðafólkarúmmi á Ternuni eru sera reystar. Tað er tortört, fyrri ikki at siga heilt ógjørligt hjá eldri og brekaðum fólk-

um at koma upp og niður gjøgnum hesar trappur. Fólk í koyristóli hava als ongan møguleika. Hesi mugu búleikast millum bílarnar á bildekkinum. Tí má ein lyfta setast í skipið, sum kann sambanda ovaru ferðafólkarúmmi, ferðafólkalandgongdina, bildekkið og niðaru ferðafólkarúmmi.

Av og á hevur M/ Dúgván siglt um Leirvíksfjørð fyrri Ternuna. Tað hevur vist seg, at í hesum tíðarbilum hevur ofta verið siglt á Fuglafjørð í staðin fyri Leirvík við tí úrsliti, at alt ferðasambandið millum hovuðsstaðin og Norðoyggjar er farið av skinnaranum. Dømr eru um, at tað hevur tikið ferðafólki fimm tímar at koma úr Havni til Klaksvíkar. Tað kann ikki haldist at vera tíðarhóskandi, nú vit skriva 1997.

Annars er Dúgván so mikil stóri enn Ternan, at hon tekur umleið sama tal av bílum, sum ein longd Ternna hevði tikið. Eisini má sigast, at Dúgván hevur ferðafólkarúmmi, sum eru stórir og rumligari enn tey á Ternuni. Hin vegin er Dúgván 11 ár eldri enn Ternan. Hon er bygd í 1969. Tí má haldist, at ein longd og umbygd Ternna er tann betra loysnin. Í sambandi við eina umbygging ber eisini til at geranútvegir fyrri stórru og rumligari ferðafólkarúmmum.

Undirritaði er sannførdur um, at hetta júst er tann rætta løtan at gera broytingar umborð á M/ Ternuni. Feroysku skipasmiðjurnar hava ikki nógva at gera í lotuni, og eisini liggur M/s Dúgván tøk til hesa sigling, meðan Ternan verður longd og umbygd. Um ein longd Ternna krevur, at ábøtur verða gjørdar á atleiguviðurskiftini í Leirvík, dugi eg ikki at meta um, men hetta eru viðurskifti, sum serkunnleikin hjá landsstýrinum saman við teimum, sum dagliga sigla á hesi farleið, kunna gera álitandi metingar um.

Visandi til frammanfyri stóðandi viðmerkingar loyvi eg mær at seta landsstýrismanninum í samferðslumálum hesar spurningar.

Á Føroya Løgtingi,
18 februar 1997

Vilhelm Johannesen

V I K I N G
LOTTO
viku nr. 8, 92.02.1997

Vinnaratal: 6 - 11 - 14 - 20 - 25 - 46
Eykatal: 13 - 31 - 36

Prognosa:
6 vinnaratal 1 573.708,- kr.
5 vinnaratal +
1 eykatal 65.405,- kr.
5 vinnaratal 6.706,- kr.
4 vinnaratal 171,- kr.
3 v tel + mest 1 eykatal 57,- kr.

Sosialurin tekur onga abyrgd av mælgilgum viljum.

J|A|S|P|I KETLAR

Teir vælumtókta ketlarnir eru á goymslu

Bæði dupultir og einkultir

Skiu: tygum hava nýggjar ketil, so tósið við okkum og fáð eitt gott tilbøð. Vit hava serkønt fólk, ið geva eina skjóta og góða læstavn.

- Alt tilfar til hitaverk og sanitel fæst hjá okkum.

MARIA POUlsen & Co
Smylnsvegur 8 - Tlf. 12000

Nú skal gongd koma á oljuleitingina:

Bretland leggur nú av álvara til brots á Atlantsmótinum

-vil skunda undir oljuleiting og framleiðslu í teigum, sum longu eru útbjóðaðir. Lord Fraser, orkumálaráðharri vil gera bretska øki til tað mest áhugaverda hjá oljufeløgum at arbeiða í

Regin Hammer, Aberdeen

Herfyri helt bretska orkumálaráðharri, Lord Fraser of Carmyllie, eina áhugaverda røðu um framtíðarætlanir Bretlands á orkuøkinum.

Sostalurin hevur fingið hendur á hesari røðu umframt einum pressuskriivi frá bretska Handils- og Ídnáðarmálaráðnum, ið umrøður somu ætlanir og sum blaðið hevur endurgivið áður. Hvat viðvikur bretska oljupolitikkinum segði Lord Fraser m.a. »Bretska skipanin til útbjóðan og menning av oljuleiting og framleiðslu er millum tær bestu í heiminum. og nýtt tiltak skal tryggja, at góðu úrslitini hjá idnaði okkara halda fram væl inn í 21. öld«

Eitt av høvuðsendamálunum við hesum nýggja tiltaki er at skunda undir oljuleiting og framleiðslu í teimum útbjóðaðu blokkunum og soleiðis fáa ein styttri »blokk cyklus«, t.v.s. stytta um tíðina, ið gongur frá tí at eitt øki er útbjóðað, til framleiðsla er á tí.

M.a verður sagt, at á sama hátt sum bretar kunningjærðu umfærni 15, 16 og 17 tíðliga til tess at geva oljufeløgnum góða tíð til at umhugsu og planleggja stretegiir sínar, so fara umfærni í framtíðini at verða kunningjær í góðari tíð.

Talan er um at hava útbjóðingarumfær á hvørjum ár tey næstu 3-4 árin. Eisini nam Lord Fraser við møguleikan at loyva »opnum« boðum, har oljufeløgini kunnu bjóða uppá øll øki í bretska sektorinum. Hetta hevur verið ynski hjá nóg-

Lord Fraser, orkumálaráðharri, sum hevur eina ætlan fyri oljuleiting og framleiðslu á eitt nú Atlantsmótinum langt inn í næstu öld

um oljufeløgum

Fyri í ár kom táverandi orkumálaráðharri, Tim Eggar, við reglugerð, sum fráttók oljufeløgum útvinn-ingarrættindini á øllum økinum, har ikki hevði verið borað í 6 ár. 115 blokkar vóru funnar ikki at hava verið boraðir á í yvir 6 ár. Virkseini er nú tilrættalagt á 72 av teimum, iroknað 23 keldum.

Millum hesar 23 keldur er nsa oljukeldan Clair, sum liggur millum Føroyar og Hetland. Hon varð funnin seinast í 70'unum, men hevur BP, sum fann hesa oljukeldu, ikki arbeiði viðari við at útvinna olju úr hesi keldu síðani tá. Orsøkin skal hava verið, at oljan úr hesum felti er av lágari góðsku og teknifrøðiliga ring at fáa upp úr undirgrundini. Síðani Tim Eggar, orkumálaráðharri, boðaði frá reglugerðini, hevur BP nú kortini boðað frá, at

at teir eru larnir undir at búa til framleiðslu av hesum felti.

Eisini kom Lord Fraser í røðu síni inn á málið um »Hvíta Zonuna« millum Føroyar og Hetland. (Hetta hevur verið umrøtt í blaðnum áður, men skal verða trivið í aftur her, tí hetta eru so áhugaverd úttalislí).

Týðningarmikið var, segði hann, at fáa eina loysn á marknaðseminum skjótast til ber. Av tí at semja er ikki um, hvar miðlinjan millum Bretland og Føroyar liggur, so verður tann Hvíta Zonan helst ikki iroknað í teimum omanfyri nevndu útbjóðingaramfætum, segði orkumálaráðharri.

Vitandi hvussu stóru áhugi er fyri just hesum øki, legði Lord Fraser dent á at Handils- og Ídnáðarmálaráðið fór at hava útbjóðingina av hesum øki sum fyrsta prioritet, tá ið ein seja um miðlinju er komin í lag við Føroyar.

Áhugavert er at Lord Fraser, tá hann umræddi marknatrætuna Føroya og Bretlands millum, nýttu orðingina »... tá ein semja um miðlinju er komin í lag við Føroyar« Hetta kundi bent á at bretar hava víkið frá teirra upprunaliga kravi, sum var grundað á stranda-longd.

Tað sær út sum strategiin hjá føroysku samráðingarnævdini: at vera tolin og ikki leypa framav, hevur verið ein røtt kos at taka

Hetta er ivaleyst eisini gjørt væl vitandi, at trýstið frá oljufeløgum á samráðingarnævdina hjá bretska stjórnini at fáa loyst trætuna, er nóg stór, enn trýstið á føroysku-donsku samráðingarnævdina.

Vit fara

í Niels Finsensgøtu

Øll ráðgeving til privatkundan í Tórshavn verður savnað á einum stað - í byggingi bankans í Niels Finsensgøtu. Hetta ger, at vit kunnu veita tær eina dyggari tænastu og betri ráðgeving, tí øll vitanin á okkum kann arbeiða saman.

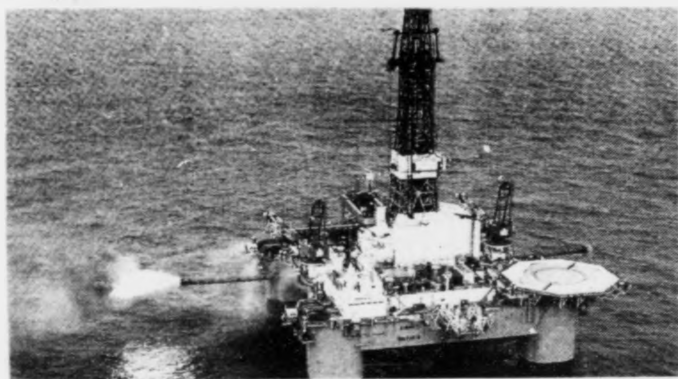
Kassaavgreiðslan í Húsagøtu er flutt
Nú eru vanligu avgreiðslurnar í Tórshavn hesar: í Niels Finsensgøtu, í SMS, og í Hornabø

10. mars:
Privatkundin í Niels Finsensgøtu

Privatkundin fær sín egna bygning
Avgreiðslan í Húsagøtu er longu flutt oman í Niels Finsensgøtu. Og 10. mars flytir privatkúndin eisini oman, soleiðis at alt verður á einum stað.

FØROYA BANKI

Frá leiting til framleiðslu vestan fyri Hetland:

Sama gongd kann endurtaka seg við Føroyar

Ahugavert er at eyggleiða gongdina í økjunum, sum liggja bretsku megin Heilandsrennuna, av tí at gongdin á hesum økjunum ivaleyst fer at verða lík henni á føroyskum øki, um so er at olja á vinnuligum støði verður funnin á Føroyaleiðini skrivur Regin Hammer úr Aberdeen. Hann fer í næstu viku saman við altjóða oljupressuni at umbøða Sosialin, tá vitjað verður umborð á Petrojarl Foinaven, skamt frá føroyska markinum.

Regin Hammer, Aberdeen

Foinaven
Tað tók 20 ár og yvir 100 boringar, áðrenn tað fyrsta veruliga vinnuliga oljufeltið - nevniliga Foinaven - varð funnið í 1992. Foinaven er nevnt eftir fjallinum í Sutherland - ein av norðastu partunum av Skotlandi. Oljufeltið Foinaven strekkir seg yvir tveir blokkar, nevniliga 204/19 og 204/24a. Hesir blokkar liggja um 190 kilometrar heint vestan fyri Hetland á dýpi millum 400 og 600 metrum. Sjálvt feltið Foinaven verður mettt at hava yvir 200 mió tunnurnar av olju. Harafturat koma smærri lagdir í økinum rúndan um - so nevndir satelittbrunnar.

Stóra oljufelagið BP stendur sum operatørur av hesum felti og eigur 60% av framleiðslu licensinum í hesum felti. Hinum 40% stendur Shell UK fyr.

FPSO

Av tí at dýpið er so nógv, er nógv, er ógjørligt at nýta ein framleiðslupall, ið stendur á botninum, sum vit kenna teir frá Norðsjónum. Tí hevur BP valt eina loysn í sambandi við oljuframleiðsluna, sum nýtir eina FPSO skipan. FPSO stendur fyri Floating Production, Storage and Offloading, og merkir hetta, at tað er ein flótandi framleiðslu, goymslu og uppskipingar skipan.

Ein FPSO skipan er ikki tað sama sum eitt boriskip. Í roynd og veru kunnu FPSO sum oftast als ikki bora, men bert framleiða. Øll boringin er gjørd av flótandi semisubmersiblella jack-up palluni, áðrenn ein FPSO kemur inn í myndina. Eisini eru framleiðslueindir og rørlleiðingar lagdar niður á havbotnin, áðrenn nokur framleiðsla kann byrja.

Petrojarl Foinaven

FPSO skipið, sum kemur at framleiða úr Foinaven, eitur »Petrojarl Foinaven« Felagið, sum eigur og kemur at reka, eitur Golar-Nor.

»Petrojarl Foinaven« er ikki ein fullkomin nýbygningur, men í veruleikanum ein umbygging av finska skipinum Anadyr, sum varð bygt í 1989. Skrokkurin er vorðin longdur nógv, umframt at framleiðslurør og onnur serbygd tól ganga niður gjøgnum skipið.

Nú ið skipið er umbyggt klárar tað at framleiða umleið 95.000 tunnurnar av olju um dagin og at spræna umleið 165.000 tunnurnar av vatni niður í kelduna. Skipið liggur fast við 10 akkerum, so møguleiki skuldi verja hjá »Petrojarl Foinaven« at liggja út í feltinum í øllum veðri.

Oljan, sum »Petrojarl Foinaven« framleiðir, verður pumpað frá sjálvum

framleiðsluskipinum og yvir í eitt tangaskip, ið liggur bundið at tí. Hesin hátturin verður nevndur »Offshore Loading«. Tá hetta tangaskipið er fullt, fer tað avstað við oljuni, og eitt annað tangaskip kemur í staðin. Tvey tangaskip koma at sigla millum Foinaven feltið og oljuterminalin í Flotta, í Orkney, hagar tað mesta av olju frá Foinaven verður send. Framleiðsluskipið hevur tó eisini eina last, ið tekur 310.000 tunnurnar av olju.

Trupuleikar

Framleiðsla av Foinaven feltinum skuldi byrja fyrst í 1996, men tekniskir trupuleikar hava forðað hesari byrjan. Serliga hava trupuleikar staðist av framleiðslueindunum á havbotninum.

Nú tykist tað tó at gongd er komin á, og at klárt er at fara undir at framleiða. Frá BP frættist, at fyrsta oljan

Regin Hammer gongur á Robert Gordon University í Aberdeen men brúkar friløturnar til m.a. at skriva fyri Sosialin. Í næstu viku fer hann sum fyrsti føroyingur umborð á stóra oljuskipið Petrojarl Foinaven - bert ein mánað, áðrenn skipið tekur móti fyrstu Atlantislojuni. Lesið meira um hesa stóru hending og avbjóðing í næstu viku.

spærni í seinast í mars. Hetta merkir, at fyrsta oljan frá økinum vestan fyri Hetland fer at koma á markaðin skjótt. Sosialurin er bjóðaður út á framleiðsluskipið »Petrojarl Foinaven« at siggja seinastu fyrireikingarnar verða gjørdar. Ahugavert er at eyggleiða gongdina við økjunum, sum liggja bretsku megin Heilandsrennuna, av tí at

gongdin á hesum økjunum ivaleyst fer at verða lík henni á føroyskum øki, um so er at olja á vinnuligum støði verður funnin á føroyskum øki.

Skamt frá føroyska fiskimarkinum:

Fyrsta oljan á Atlantismótinum veruleiki í mars

Um ein góðan mánað verður eitt heilt nýtt kapitul skrivað í oljusøguni. Tá verður farið undir fyrstu framleiðsluna nakrantíð á Atlantismótinum te. økið millum Hetland og Føroyar. Talan er um Foinaven oljukelduna, sum liggur skamt frá føroyska fiskimarkinum

JAN MULLER

Teir hava leitað - skotið og borað - í umleið 25 ár. Seismiskar kanningar og oljuboringar fyri milliardir og altur milliardir av krónum eru gjørdar á økinum vestan fyri Hetland við tí endamáli at fara undir framleiðslu av olju í hesum nýggja økinum. Um eina mánað ella so fer nakad at siggast eftir hetta stríð og tær stóru lögurnar. Tá verður nevniliga skrivað frá krananum á tí sera framkomna oljuitbun-

adninum, sum er settur upp á havbotninum stutt frá Heilandsrennuni.

Gjøgnum sergjørdar leiðingar fer oljan upp í Petrojarl Foinaven, sum fer at liggja yvir stóru Foinaven oljukelduni alt árið. Umborð á hesum stóra skipinum, sum lægti tekur sær av framleiðslu, goymslu og avskiping, fara umleið 50 mans at tryggja, at oljan kemur væl til haldar og endar umborð á sergjørdum tangaskipum, sum flyta

hana víðari til oljuterminalin Flotta á Orknøyggjum.

Manning á Teistanum

bør byggja við gassloka Oljukeldun Foinaven var funnin av royndarboripallinum »Ocean Alliance«, einum av mest framkomnu boripallunum í heiminum, fyr skjótt fimm árum síðani ella tættari í oktober mánaði 1992.

Tað var helst ikki ætlanin, at hetta kollveltandi fundið

skuldi koma fram til almennings so skjótt, men vakni eygu umborð á Teistanum, sum sigldi framvið boripallinum ein góðveðursdag stutt eftir, avdúkaðu loynisdómur BPs, og kveiktu harvið nýtt liv í vónirnar hjá m.a. føroyingum at vera við í eina komandi oljuleiting.

Manningin á Teistanum trúði ikki sínum egnum eygum, tá teir av brúnni soðu, at oljupallurin brendi gass av. Mundi skipið vera í Norðsjónum var tað onkur sum spardi, tí slíkur gasslogi varð ikki sæddur fyrr á hesum leidum - so nær Føroyum.

Stutt eftir hetta sá stóra bretska oljufelagið BP seg nýtt til at almennakuni gera fundið, soleiðis vóna í hvussu er góðumará. Jú BP og Shell høvdu funnið eina rættliga stóra oljukeldu, og felgini mettu, at grundarlag var fyrri at fara undir lönandi framleiðslu.

Serstakar umstøður

Síðani hevur tað gingið slag í slag. Talan er um at arbeiða á rættliga djúpum vatni, har veðurviðurskiftini eru ógvuslig, bæði hvat viðvikur alda, streymi og vindi.

Nú boðar BP so frá, at fyrsta oljan kemur upp síðst í mars. Hetta er umleið eitt ár seinni enn ætlað. Kortini

er talan um mettið. Vanliga ganga upp til 7 og oftani enn fleiri ár frá tí, at tú finnur eina keldu, til framleiðslu kann byrja.

Tær serstøku umstøðurnar mitt úti í Atlantshavi hava so eisini kravið ómetaliga nógv av tí tekniliga økinum. Her er nevniliga talan um eina heilt nýggja og kollveltandi djupvatns-teknologi, sum byggir á royndirnar hjá felgnum í Meksikanska flógvanum.

»Nú eru vit »very close« sigur pressutalsmaðurin hjá BP, Jamie Jardine við Sosialin. Hann sigur, at teir vilja vera 100% klárir, áðrenn teir byrja at taka olju upp. Allur útbúnaðurin á botninum skal vera trýstroyndur, tættur og í allar mátar í lagi, áðrenn skruvað verður frá.

Hjá BP, sum er operatørur á feltinum, eru teir sera spentur um hesa fyrstu framleiðsluna vestar, fyri Hetland, nú tað eru gingin so nógv ár við leiting og aftur leiting.

Tað eru heldur ikki smávegis av pundum, sum eru farn til hesa verkætlanina. Alt í alt hevur hon kostað góðar 5 milliardir krónur.

Umframt útbúnaðin á havbotninum so er sokallaða FPSO-skipið (Floating Production Storage and Offloading) sjálvt hjartað í

øllum hesum projektnum. Umborð eru í løtuni 75 mans, men har verða einir 50 mans umborð, tá framleiðslan er komin í eina tryggja og javna legu.

Skipið avloysir sum so teir stóru og sera kostnaðarmiklu framleiðslupallarnar, sum vit kenna frá Norðsjónum. At tað kann flytast eftir tøvi og at rakasturin av tí er nógvur ferðir minni enn av einum framleiðslupalli ger, at eitt slíkt projekt, sum hevur aðrar kostnaðir at dragast við orsakad av tí djúpa vatninum, kortini verður lönandi.

Stóran týðning fyri økinum fyri føroyska økinum

Tað er einki at siga til, at mong eygu í oljuheiminum er vend móti Foinaven í hesum døgum. Tí tað hjartskyni, sum er til møguleikarnar at finna olju og gass á øllum Atlantismótinum og harvið eisini Føroyum, byggir netup á eitt fund sum Foinaven. Bert fáar fjórðingar frá Foinaven kelduni eru fleiri av heimsins størstu oljufelgum við at rigga ta næstu oljuframleiðandi kelduna vestan fyri Hetland til, Schiehallion. Henda verkætlanin er mett at kosta einar 10 milliardir krónur, og eftir ætlanini verður fyrsta framleiðslan haðani í 1998.